

**PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJĄ
IR KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĘ**

2010-12-22 Nr. 4D-2010/1-1055; 4D-2010/4-1054
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo UAB „G“, kuriai atstovauja jos direktorius X (toliau – pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Ministerija) tarnautojų galimo biurokratizmo.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad 2006-02-10 laimėjo Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos skelbtą konkursą dėl 35 MW vėjo jėgainių parko vystymo 5 (penktoje) zonoje (Klaipėdos rajono savivaldybės ... kaime). Leidimas elektros gamybos plėtrai pareiškėjui buvo išduotas 2006-06-28.

Gavęs leidimą elektros gamybos plėtrai, pareiškėjas iš karto pradėjo vėjo jėgainių parko vystymo darbus – tarėsi su Klaipėdos rajono savivaldybe (toliau – Savivaldybė) dėl reikiamų pakeitimų teritorijų planavimo dokumentuose (Savivaldybė vilkino sprendimų priėmimą. Iki pat šios dienos nepatvirtino bendrojo plano pakeitimų, reikalingų pradėti vėjo jėgainių parko projektavimo ir (vėliau) statybos darbus).

Pareiškėjas, bendradarbiaudamas su akcine bendrove „Lietuvos energija“ (toliau – Bendrovė), Ministerijai 2010-06-19 pateikė alternatyvų pasiūlymą (suderintas su Bendrove ir yra nesunkiai techniškai įgyvendinamas) – perkelti vėjo jėgainių parko teritoriją į kitą, 6 (šeštą), zoną (Šilalės rajono savivaldybę, Laukuvos seniūniją).

Ministerija, pasak pareiškėjo, 2010-09-14 nemotyvuotai atsisakė perkelti vėjo jėgainių parko teritoriją į kitą zoną (iš 5-os į 6-ą).

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Atsižvelgiant į pareiškėjo skunde nurodytas ir atlikto tyrimo metu paaiškėjusias aplinkybes, išskirtinos šios skundo dalys:

1. dėl Ministerijos pareigūnų galimo biurokratizmo;
2. dėl Savivaldybės pareigūnų galimo biurokratizmo.

1. Dėl Ministerijos pareigūnų galimo biurokratizmo

Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 bei 20 straipsniais, 2010-10-18 raštu (Nr. 4D-2010/1-1055/3D-2706) kreipėsi į Bendrovės generalinį direktorių Aloyzą Koryzną, prašydamas pateikti išsamią ir teisės aktais pagrįstą informaciją apie pareiškėjo kreipimąsi ir bendradarbiavimą su Bendrove dėl vėjo jėgainių parko vystymo bei perkėlimo iš vienos zonos į kitą (iš 5-os į 6-ą).

Bendrovė pateikė Seimo kontrolieriui 2010-11-02 raštą (Nr. SD-7456), kuriame nurodė informaciją, paaiškinimus bei prie kurio pridėjo dokumentus, iš ko nustatyta, kad:

1. Bendrovė su pareiškėju 2009-12-28 sudarė gamintojo elektros įrenginių prijungimo sutartį dėl pareiškėjo 35 MW galios vėjo elektrinių parko prijungimo prie 110 kV elektros perdavimo linijos atkarpos Klaipėda – (Gargždai) – Endriejavas, patenkančios į 5 zonos ribas, atramos Nr. 19 paslaugos suteikimo;

2. 2010-06-16 pareiškėjas kreipėsi į Bendrovę su prašymu pakeisti 35 MW galios vėjo elektrinių parko prijungimo vietą ir vėjo elektrinių parką prijungti prie 110 kV elektros perdavimo linijos atkarpos Rietavas – (Laukuva) – Šilalė, atramos Nr. 117. Pirmiau minėta atkarpa nepatenka į 5 zonos ribas;

3. pirmiau minėtos elektros perdavimo linijų abejos atkarpos įeina į 110 kV elektros perdavimo tinklo linijų tranzitą Klaipėda – (Gargždai) – Endriejavas – Rietavas – (Laukuva) – Šilalė – (Laukuva) – Kražiai – Kelmė (pareiškėjo 35 MW galios vėjo elektrinių parko prijungimas prie pirmiau minėto 110 kV elektros perdavimo tinklo tranzito bet kuriame taške techniniu požiūriu laikomas lygiaverčiu);

4. 2010-06-19 Bendrovė raštu informavo pareiškėją, kad neprieštarauja dėl 35 MW galios vėjo elektrinių parko prijungimo vietos pakeitimo, ir patikslino 2008-04-04 raštu išduotas projektavimo sąlygas (pagal patikslintas projektavimo sąlygas, 35 MW galios vėjo elektrinių parkas turi būti prijungiamas per pareiškėjo planuojamą statyti 30/110 kV transformatorių pastotę, ją prijungiant prie 110 kV elektros perdavimo linijos atkarpos Rietavas – (Laukuva) – Šilalė atramos Nr. 117);

5. į 5-ą zoną patenka 110 kV elektros perdavimo linijos atkarpa Klaipėda – (Gargždai) – Endriejavas – Rietavas (pareiškėjo 2006-02-10 laimėta, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos skelbto konkurso dėl 35 MW galios vėjo jėgainių parko vystymo 5 zonoje, vieta);

6. į 6-ą zoną patenka 110 kV elektros perdavimo linijos atkarpa Rietavas – (Laukuva) – Šilalė (pareiškėjo pageidaujama naujoji 35 MW galios vėjo elektrinių parko prijungimo vieta);

Ministerija 2010-09-14 raštu Nr. (8.6-10)-3-2521 pareiškėją informavo, kad leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus konkursus laimėjusiems asmenims, planuojantiems statyti vėjo elektrines, išduodami Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-05 nutarimu Nr. 1474 patvirtinto Elektros energijos, kuriai gaminti naudojami atsinaujinantys energijos išteklių, gamybos ir pirkimo skatinimo tvarkos aprašo (toliau – Skatinimo tvarkos aprašas), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001-12-18 įsakymu Nr. 380 patvirtintų Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių (toliau – Leidimų išdavimo taisyklės) bei AB „Lietuvos energija“ generalinio direktoriaus 2005-11-24 įsakymu Nr. 174 (toliau – Konkurso nuostatai) nustatyta tvarka ir sąlygomis. Konkurso nuostatuose nurodyta, kad konkurso dalyvis neturi teisės reikalauti pakeisti techniniame sprendime nurodytos prijungimo prie tinklų schemos, tikslios pastotės vietos, tikslios nuosavybės ribos ir jos vietos.

Rašte nurodyta, kad, atsižvelgiant į Konkurso nuostatų reikalavimus, nėra teisinės galimybės perkelti konkurso būdu pareiškėjui priskirtus elektros energijos gamybos pajėgumus į kitą zoną, o dėl esminių konkurso sąlygų nevykdymo galima netekti konkurso laimėtojo statuso ir negauti skatinimo priemonių. Tačiau pareiškėjas turi teisę pasinaudoti galimybe teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis gauti naują leidimą statyti elektros energijos gamybos pajėgumus naujoje vietoje.

Ministerija 2010-11-02 raštu Nr. (8.1-10)-3-3032 Seimo kontrolieriui Romui Valentukevičiui pateikė pareiškėjo prašymo leisti plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus keičiant sąlygas teisinio reguliavimo analizę pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus kopiją. Rašte nurodė, kad pareiškėjo prašomas leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus sąlygų pakeitimas pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus yra negalimas.

Ministerija rašte taip pat nurodė, kad leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus yra dvejopo pobūdžio – vieni yra išduodami plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, kuriems nėra taikoma gamybos ir pirkimo skatinimo tvarka, kiti leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduodami atsižvelgiant į taikomą skatinimo schemą. Abiejų rūšių leidimų išdavimui yra taikytinos Leidimų išdavimo taisyklių nuostatos. Leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, kuriems yra taikoma skatinimo schema, išduodami laikantis ne tik bendrųjų Leidimų išdavimo taisyklėse įtvirtintų nuostatų, bet turi atitikti Skatinimo tvarkos apraše įtvirtintus reikalavimus.

Skatinimo tvarkos aprašo 15 p. nurodoma, jog gamintojams, ketinantiems statyti vėjo elektrinę, kurios įrengtoji galia yra didesnė kaip 250 kW, leidimai išduodami konkurso būdu.

Leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus statant tokias vėjo elektrines išdavimas taip pat turi atitikti ir atitinkamų konkursų, kurių pagrindu yra išduodamas leidimas, sąlygas.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus pareiškėjui buvo išduotas 2006-06-28, jam suteikta teisė statyti 35 MW galios vėjo elektrinių parką 5-oje konkurso zonoje, t. y. prijungiant elektros energijos gamybos pajėgumus 110 kV orinės perdavimo linijos atkarpoje Klaipėda–Rietavas. Pirmiau minėtas leidimas buvo išduotas pareiškėjui laimėjus Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos skelbtą konkursą.

Ministerija rašte nurodė, kad: vadovaujantis Konkursų nuostatų 17 p. *konkurso dalyvis turi teisę pateikti prašymą tinklų operatoriui išduoti išankstines technines sąlygas. Teikdamas tokį prašymą, konkurso dalyvis privalo, inter alia, pateikti ir i) pageidaujamo statyti objekto geografinę padėtį ir vietovę, (ii) vėjo elektrinės/vėjo elektrinių parko vietą, (iii) tikslią pastotės vietą, (iv) planuojamą prijungimą prie tinklų. Šio prašymo pagrindu tinklų operatorius parengia išankstines technines sąlygas, kuriose, vadovaujantis Konkurso nuostatų 25 punkto (d) papunktyje nurodyta, kad konkurso dalyvis neturi teisės reikalauti pakeisti techniniame sprendime nurodytos prijungimo prie tinklų schemas, tikslios pastotės vietos, tikslios nuosavybės ribos ir jos vietos (citatu kalba netaisyta).*

Taip pat buvo nurodyta, kad pagal Konkurso nuostatus bet koks vėlesnis jo sąlygų keitimas pažeistų nuostatuose įtvirtintus įsipareigojimus bei kad Skatinimo tvarkos apraše nėra nenumatyta galimybių keisti leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus sąlygas. Pirmiau minėto aprašo 19 p. imperatyviai numato, jog, gamintojui neįvykdžius per konkursą duotų įsipareigojimų, jam netaikoma elektrinės prijungimo prie tinklų mokesčio nuolaida ir pagamintos elektros energijos pirkimo skatinimo tvarka.

Raštu taip pat pranešta, kad, Ministerijos vertinimu, galiojantys teisės aktai nesuteikia jai teisės keisti leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus sąlygas. Tačiau Ministerijos veiksmai neužkerta kelio pareiškėjui plėtoti elektros energijos pajėgumus 6-oje zonoje. Ministerija taip pat nepaneigia pareiškėjo teisės, vadovaujantis Leidimų išdavimo taisyklių 24.1 p., kuris numato, kad tais atvejais, kai leidimai išduodami ne konkurso būdu (t. y. netaikant skatinimo tvarkos), kai norima statyti naujus elektros energijos gamybos objektus naujoje vietovėje. Šiuo atveju prašymo leidimui gauti pateikimui taikomi bendrieji reikalavimai, o prašymai nagrinėjami kaip nustatyta Leidimų išdavimo taisyklių IV ir V skyriuose.

Ministerija neturi teisės leisti pareiškėjui perkelti vėjo elektrinių statybą į kitą zoną nei ta, dėl kurios ir vyko jo laimėtas konkursas statyti vėjo elektrines, kadangi konkurso būdu suteiktų elektros energijos gamybos pajėgumų perkėlimas į kitą zoną ar bet koks konkurso sąlygų keitimas, pasibaigus konkursui, pažeistų galiojančius norminius teisės aktus ir kitų elektros gamintojų teisėtus lūkesčius.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvadą, jog techniškai vėjo elektrinių parko prijungimo vietos pakeitimas yra įmanomas, tačiau teisiškai perkelti konkursu būdu pareiškėjui priskirtus elektros energijos gamybos plėtros pajėgumus į kitą zoną, kartu išlaikant konkurso laimėtojo statusą bei nustatytą skatinimą elektros energijos gamybai ir pirkimui, nėra galimybės.

Vėjo energetikos vystymo problemos Klaipėdos rajone yra ypatingai didelės. Iki pat šio laiko vėjo energetikos plėtojimas nėra derinamas su parengtais ar rengiamais teritorijų planavimo dokumentais. Pirmiausia Lietuvos Respublikos ūkio ministerija išdavė pareiškėjui leidimą elektros energijos gamybos plėtrai 5-oje zonoje, tačiau, prieš išduodant leidimą, visiškai neįvertino galiojančių teritorijų planavimo dokumentų ir neatsižvelgė į juos (ar jie leidžia atitinkamą veiklą konkrečioje teritorijoje ar jos neleidžia).

Valstybės ir savivaldybių institucijos, sprendžiant klausimus dėl vėjo energetikos vystymo Klaipėdos rajone bei išduodant subjektams leidimus plėtoti vėjo energetiką pirmiau minėtoje teritorijoje, nevykdo tinkamo ir suderinto bendradarbiavimo.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, ir į atlikto tyrimo metu surinktą informaciją, darytina išvada, jog tokią situaciją, kuomet pareiškėjas, turėdamas tinkamus leidimus, negali statyti vėjo elektrinių, sąlygojo netinkamas institucijų bendradarbiavimas ir neparengtas tam skirtas teisinis reglamentavimas.

Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas – vienas pagrindinių Lietuvos Respublikos energetikos politikos tikslų, nurodytų Nacionalinėje energetikos strategijoje ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, todėl ateityje, norint užtikrinti sklandų atsinaujinančių energijos išteklių plėtojimą mūsų šalyje, atitinkamos valstybės ir savivaldybių institucijos privalo tarpusavyje bendradarbiauti.

Dėl pirmiau nurodytų aplinkybių nėra teisinio pagrindo kaltinti Ministerijos pareigūnus, atsisakiusius tenkinti pareiškėjo prašymą perkelti vėjo jėgainių parką į Šilalės rajono savivaldybės Laukuvos seniūniją, biurokratizmu. Pareiškėjo skundas pripažintinas nepagrįstu.

2. Dėl Savivaldybės pareigūnų galimo biurokratizmo

Seimo kontrolierius Augustinas Normantas 2010-10-18 raštu Nr. 4D-2010/4-1054/3D-2699 kreipėsi į Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktorių Česlovą Banevičių, prašydamas pateikti išsamius ir teisės aktais pagrįstus paaiškinimus dėl pareiškėjo skunde išdėstytų aplinkybių.

Savivaldybė 2010-11-11 raštu Nr. (5.1.25)-A5-1628 Seimo kontrolieriui Augustinui Normantui pateikė dokumentus (kopijas), iš kurių matyti, kad:

1. pareiškėjas 2007-05-14 prašymu kreipėsi į Savivaldybę. Prašyme nurodyta, kad bendrovė yra laimėjusi konkursą ir gavusi leidimą plėsti elektros energijos gamybos pajėgumus, statant vėjo elektrines. Yra baigiamas ruošti detalusis planas, numatantis transformatorinės statybą ..., Klaipėdos rajone (žemės sklypo kadastro Nr. ..., plotas – 1,33 ha), padalinus žemės sklypą į du sklypus, vienam iš jų pakeičiant pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį į kitos paskirties – inžinerinės infrastruktūros objektų teritoriją. Prašyme nurodyta, kad pareiškėjas vėjo jėgainių statybos sąlygas yra aptaręs su žemės sklypų savininkais, su kai kuriais jų yra sudaromos nuomos sutartys, tačiau bendrajame rajono plane nėra numatyta tos veiklos, kuri numatyta bendrovės rengiamame detaliam plane;

2. pirmiau minėtame prašyme pareiškėjas prašė leisti rengti specialųjį rajono planą, numatant vietas vėjo jėgainių statybai (pagal pridedamas schemas);

3. pareiškėjas 2007-06-20 prašymu kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas pakeisti bendrojo rajono plano sprendinius, numatant vietas vėjo jėgainių statybai (pagal pridedamas schemas), ir pakeisti žemės sklypų paskirtį į kitą – inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijas (pagal pridedamas schemas);

4. Savivaldybė 2007-07-17 raštu Nr. (5.1.51)-A5-2353 ir 2007-09-28 raštu Nr. (5.1.51)-A5-3197 pareiškėją informavo, kad Savivaldybės taryba 2007-02-22 pritarė Savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto 2005-12-29 Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T 11-405, sprendinių keitimui. Plano sprendiniai bus keičiami Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklių (patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-05-07 įsakymu Nr. D1-263) nustatyta tvarka bei vadovaujantis visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatais (patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-07-16 nutarimo Nr. 904 redakcija). Rašte nurodyta, kad vyksta bendrojo plano sprendinių keitimo proceso parengiamasis etapas. Pareiškėjui pasiūlyta dalyvauti bendrojo plano sprendinių keitimo viešojo svarstymo procedūrose;

5. Pareiškėjas 2007-10-22 prašymu kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas pakeisti 3,10 ha žemės sklypo (kadastro Nr. ...), esančio Venckų kadastro vietovėje, paskirtį iš žemės ūkio į kitą – inžinerinės infrastruktūros objektų teritoriją, numatant jėgainių statybą;

6. Savivaldybė pareiškėją 2007-10-31 informavo, kad vyksta bendrojo plano sprendinių keitimo proceso parengiamasis etapas, ir pasiūlė jam dalyvauti bendrojo plano sprendinių keitimo viešojo svarstymo procedūrose;

7. Savivaldybės taryba 2007-11-29 sprendimu Nr. T1-364 nusprendė tvirtinti pareiškėjo žemės sklypo (kadastro ...), esančio ..., detalųjį planą (planavimo tikslai – žemės sklypo padalinimas į du sklypus, vieno iš jų paskirties keitimas į kitos paskirties žemę, kurios naudojimo būdas – inžinerinės infrastruktūros objektų teritorijos, transformatorinės statyba);

8. Ministerijos 2009-08-21 rašte Nr. (8.1-10)-3-1303, adresuotame Savivaldybei, nurodyta, jog Europos Parlamento ir Europos Tarybos dokumentuose yra pabrėžiama, kad didesnis atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas yra viena labai svarbių priemonių, reikalingų sumažinti šiltnamio efektą atmosferoje sukeliančių išmetamųjų dujų kiekį ir įvykdyti Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo reikalavimus bei kitus Bendrijos ir tarptautinius įsipareigojimus. Kiekvienai ES šaliai yra nustatytas atsinaujinančių išteklių energijos dalies planinis privalomas rodiklis. Lietuvos teritorijos vėjingumo matavimai rodo, kad didžiausias vėjo energijos potencialas yra vakarinėje šalies dalyje – tai reiškia ir Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, kurioje, Ministerijos duomenimis, vėjo energijos potencialas dar nėra išnaudotas. Ministerija, būdama suinteresuota kuo platesniu atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimu, tikisi palankaus Savivaldybės politikų ir administracijos požiūrio į atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo plėtrą, tuo prisidedant prie Nacionalinės energetikos strateginių tikslų įgyvendinimo;

9. pareiškėjas 2008-12-22 prašymu kreipėsi į Savivaldybę dėl žemės sklypo (kadastro Nr. ...), esančio ... kaime, planavimo organizatoriaus pareigų ir teisių perdavimo sutarties sudarymo. Šis prašymas buvo apsvaistytas Savivaldybės administracijos Prašymų dėl detaliojo teritorijos (-ų) planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo nagrinėjimo komisijos 2009-01-16 posėdyje (posėdžio protokolas Nr. A6-18 pateiktas) ir buvo nuspręsta siūlyti UAB „G“ sudaryti planavimo organizatoriaus pareigų ir teisių perdavimo sutartį;

10. Savivaldybės ir pareiškėjo detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo 2009-01-28 sutarties Nr. (pateiktos sutarties kopijoje numeris neaiškus) 3 punkte, „Papildomos sutarties sąlygos“, 3.1. papunktyje nurodyta: *Vadovaujantis Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2007-02-22 sprendimu Nr. T11-75 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių keitimo“, bei Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 24 str. 4 d., kuri numato, kad detalieji planai negali būti rengiami, jeigu planavimo tikslai prieštarauja įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimams. Detalieji planai, kurių numatomi sprendiniai neatitinka regiono ar rajono lygmens bendrųjų arba specialiųjų planų sprendinių, planavimo organizatoriaus pageidavimu rengiami kartu su bendrųjų ar specialiųjų planų (išskyrus žemės reformos žemėtvarkos projektų) sprendinių pakeitimais, jei sprendimą dėl sprendinių keitimo yra priėmusi šiuos planus tvirtinusi institucija. Šiuo atveju detalusis planas tvirtinamas po to, kai LR teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pakeičiami numatomų detaliojo plano sprendinių neatitinkantys teritorijų planavimo dokumentų (bendrųjų ir specialiųjų planų) sprendiniai. Jeigu nustatyta tvarka bendrojo arba specialiojo plano sprendiniai nepakeičiami ir detalusis planas negali būti tvirtinamas, išlaidos, susijusios su detaliojo plano rengimu, planavimo organizatoriui nėra kompensuojamos (taip sutartyje);*

11. Pareiškėjas Savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriui 2009-02-03 pateikė prašymą planavimo sąlygų sąvadui detaliojo planavimo dokumentui rengti;

12. Savivaldybė 2009-03-05 patvirtino Planavimo sąlygų sąvadą (toliau – Sąvadas) detaliojo planavimo dokumentui rengti Nr. 2009.39.S (Sąvado 2 punkte nurodyta, jog pareiškėjas yra UAB „G“; 3 punkte nurodyta: „Planuojamos žemės sklypas (teritorija), pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas ir/ar pobūdis: žemės ūkio paskirties žemės sklypas ..., Klaipėdos r. sav., kad. Nr. ... 0,6082 ha“);

13. Sąvadas atsiimtas 2009-03-24;

14. Savivaldybės tarybos 2009-08-27 protokole Nr. T1-9 58.2. nurodyta: *NUSPRESTA (balsų dauguma: už 22, susilaikė – 1): priimti protokolinį sprendimą. <...> Pavienių vėjo jėgainių išdėstymo vietų Bendrasis planas nenagrinėja. Jos galėtų būti statomos bet kuriose žemės ūkio ar pramonės paskirties teritorijose pavienių vėjo jėgainių vietų parinkimas apsprendžiamas rengiant detaliuosius ar specialiuosius planus;*

15. pareiškėjo Savivaldybei pateikto 2009-09-02 pasiūlymo Nr. 11 2-ajame punkte nurodyta: *Svarstymui pateikto Klaipėdos rajono bendrojo plano tekstinės dalies (5.3.1. dalies 13 punkto 7 paragrafas) reikalavimas žemės ūkio paskirties žemėje leisti vėjo jėgainių statybą papildomai rengiant specialųjį planą nėra logiškas ir dar labiau apsunkina vėjo energetikos plėtros*

galimybes. Yra neatsižvelgta į pasaulinę praktiką, į tai, kad žemės ūkio paskirčiai vėjo jėgainės netrukdo ir daugumoje atvejų statomos būtent žemės ūkio paskirties teritorijoje. Todėl, siūlom šį paragrafą (5.3.1. dalies 13 punkto 7 paragrafą) bendrajame plane visai išbraukti arba jį išdėstyti taip: ūkinės – komercinės ir rekreacinės paskirties statinių, vėjo jėgainių statyba galima parengus detalų planą;

16. pareiškėjas 2009-09-11 raštu kreipėsi į Savivaldybės tarybos narius ir administraciją dėl Lėbartų vėjo jėgainių projekto detaliųjų planų derinimo procedūros vykdymo Savivaldybės nuolatinėje statybos komisijoje. Rašte nurodyta, kad Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 27 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų derinimo procedūra, atliekama savivaldybės Nuolatinėje statybos komisijoje, turi būti baigta per 15 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti teritorijų planavimo dokumentą pateikimo dienos. UAB „G“ rengiamų detaliųjų planų derinimo procedūra jau trunka 5–6 mėnesius. Bendrovė prašė, kad rašte nurodyti detalieji planai būtų svarstomi 2009-09-30;

17. Savivaldybė 2009-10-21 raštu UAB „G“ informavo, kad Nuolatinė statybos komisija dėl didelio darbo krūvio nespėja per nustatytus terminus išnagrinėti pateiktų prašymų. Bendrovės pateikti teritorijų planavimo dokumentai nustatyta tvarka bus teikiami svarstyti Nuolatinėi statybos komisijai. Informacija apie komisijos svarstomus techninius projektus skelbiama Savivaldybės tinklalapyje;

Aplinkos ministerijoje 2010-04-27 vyko pasitarimas, kuriame dalyvavo Ministerijos, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos, bendrojo plano rengėjų, kaimų bendruomenių atstovai, Lietuvos Respublikos Seimo narė A. Bilotaitė. Pasitarime buvo nutarta:

1. siekiant apsaugoti unikalią pamario kraštovaizdžio erdvinę – teritorinę sąrangą nuo vizualinės ir technologinės taršos siūlyti Klaipėdos rajono savivaldybei inicijuoti specialiojo teritorijų planavimo dokumento – vėjo jėgainių išdėstymo savivaldybės teritorijoje specialiojo plano rengimą;
2. siūlyti Klaipėdos rajono savivaldybei, iki nebus parengtas specialusis vėjo jėgainių išdėstymo planas, neišduoti planavimo sąlygų sąvadų detaliesiems planams rengti, numatantiems vėjo jėgainių statybą.

Savivaldybės tarybos 2010-05-27 sprendime Nr. T11-397 nurodyta, kad ši taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 2 dalies 2 punktu, 14 straipsnio 3 punktu, Vietos savivaldos įstatymo 16 str. 4 dalimi, 18 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgdama į Klaipėdos rajono savivaldybės darbo grupės nutarimą (2010-04-22 protokolo Nr. A6-106), Aplinkos ministerijos posėdžio nutarimą (2010-04-27 protokolo Nr. 1), nusprendžia:

1. Įpareigoti Savivaldybės administracijos direktorių pradėti rengti alternatyvios energijos šaltinių – vėjo jėgainių (pavienių, grupių, parkų) plėtros Klaipėdos rajone specialųjį planą.

2. Numatyti Klaipėdos rajono strateginiame veiklos plane lėšų specialiajam planui rengti 2010 metams;

Savivaldybė 2010-11-11 raštu Nr. (5.1.25)-A5-1628 Seimo kontrolierių Romą Valentukevičių informavo, kad 2010-10-12 įvyko alternatyvios energijos šaltinių – vėjo jėgainių (pavienių, grupių, parkų) plėtros Klaipėdos rajone specialiojo plano rengimo paslaugų pirkimo konkursas, tačiau visų pasiūlymų kainos buvo per didelės, perkančiajai organizacijai nepriimtinos.

Vėjo energetikos vystymo problemos Klaipėdos rajone yra ypač aktualios. Dar 2003 metais buvo kreiptasi į Ūkio ministeriją dėl teisės aktų šiam procesui sureguliuoti, tačiau ir šiuo metu vėjo energetikos plėtojimas nėra derinamas su parengtais ar rengiamais teritorijų planavimo dokumentais. Anksčiau Ūkio ministerija, dabar Energetikos ministerija išduoda leidimus elektros gamybos plėtrai, nevertindama, ar galiojantys teritorijų planavimo dokumentai leidžia konkrečioje teritorijoje atitinkamą veiklą. Dėl šios priežasties atsinaujinantys energijos šaltiniai sunkiai skinasi kelią ir sukelia vietos gyventojų nepasitenkinimą.

Pažymėtina, kad Teritorijų planavimo įstatyme nėra nustatyti rajono lygmens bendrojo ir specialiųjų planų rengimo terminai, todėl, nors Klaipėdos rajono bendrojo plano sprendinių

keitimas neatliktas nuo 2007 metų (iki šiol), nėra teisinio pagrindo kaltinti Savivaldybės pareigūnus biurokratizmu.

Dėl pirmiau nurodytų aplinkybių pareiškėjo skundas pripažintinas nepagrįstu.

Seimo kontrolieriaus nuomone, atsižvelgus į vėjo energetikos plėtojimo reikšmę, į tai, kad vėjo elektrinių statyba yra susijusi su teritorijų planavimo dokumentuose numatytais sprendimais, Energetikos ministerija, išduodama leidimus elektros gamybos plėtrai, turėtų atsižvelgti į tai, ar galiojantys teritorijos planavimo dokumentai leidžia konkrečioje teritorijoje vėjo elektrinių veiklą.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu Seimo kontrolierius nusprendžia:

1. UAB „G“, kuriai atstovauja jos direktorius X, skundo dalį dėl Energetikos ministerijos pareigūnų galimo biurokratizmo atmesti;
2. UAB „G“, kuriai atstovauja jos direktorius X skundo dalį dėl Savivaldybės pareigūnų galimo biurokratizmo atmesti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 str. 7 ir 17 p. Seimo kontrolieriai siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1. atkreipti dėmesį į problemas, su kuriomis susiduria subjektai, ketinantys statyti vėjo elektrines;
2. svarstyti galimybę tobulinti galiojantį teisinį reglamentavimą;
3. arba pasiūlyti kitą optimalų šios problemos sprendimo būdą.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierių informuoti iki 2011-01-25.

Seimo kontrolierius

Romas Valentukevičius

Juras Taminskas, 2665119
Dalia Masalskienė, 2665148